

SocEnter

Bezpieczeństwo żywnościowe

Zofia Zamenhof Foundation

O projekcie

Projekt SocEnter wspiera osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz te, które chcą założyć przedsiębiorstwa społeczne.

Projekt zbiera doświadczenia z kooperatyw społecznych z różnych krajów UE, analizując wszystkie aspekty ich działalności, aby znaleźć uniwersalne zasady wspomagające zakładanie przedsiębiorstw społecznych. Według Międzynarodowej Organizacji Pracy prawie 45% wszystkich miejsc pracy na świecie to prace niskokwalifikowane, często wymagające znacznych umiejętności fizycznych, mechanicznych i komunikacyjnych.

Centro Solidarietà Giovani
"Giovanni Micesio" – onlus

epralima
ensino professional

Fundacja
im. Zofii Zamenhof

Centrum
Usług
Środowiskowych

ECOISTITUTO
del Friuli Venezia Giulia

iED
institute of
Entrepreneurship
Development

Co to jest bezpieczeństwo żywnościowe?

„Bezpieczeństwo żywnościowe istnieje wtedy, gdy wszyscy ludzie, mają stały fizyczny i ekonomiczny dostęp do wystarczającej, bezpiecznej i odżywczej żywności, która zaspokaja ich potrzeby żywieniowe i preferencje żywieniowe dla aktywnego i zdrowego życia.” -Światowy Szczyt Żywnościowy, 1996

Cztery wymiary bezpieczeństwa żywnościowego

Dostępność

- Określana przez poziomy produkcji, stany magazynowe i handel
- „Strona podaży” bezpieczeństwa żywnościowego
- Zapewnia wystarczającą ilość żywności o odpowiedniej jakości

Wykorzystanie

- Zdolność organizmu do wykorzystania składników odżywczych z żywności
- Obejmuje odpowiednią dietę, czystą wodę, sanitację i opiekę zdrowotną.
- Zapewnia dobre samopoczucie i zdrowie.

Dostęp ekonomiczny

- Zapewnienie zasobów do uzyskania odpowiedniej ilości żywności
- Prawne, polityczne, ekonomiczne i społeczne ustalenia wpływają na dostęp
- Obejmuje dochody, wydatki, rynki i ceny.

Stabilność

- Regularny dostęp do żywności w czasie
- Czynniki takie jak niekorzystne warunki pogodowe, niestabilność polityczna czy problemy ekonomiczne mogą wpływać na stabilność

Bezpieczeństwo i brak bezpieczeństwa żywnościowego

Bezpieczeństwo

Stały dostęp do
wystarczającej, bezpiecznej i
odżywczej żywności

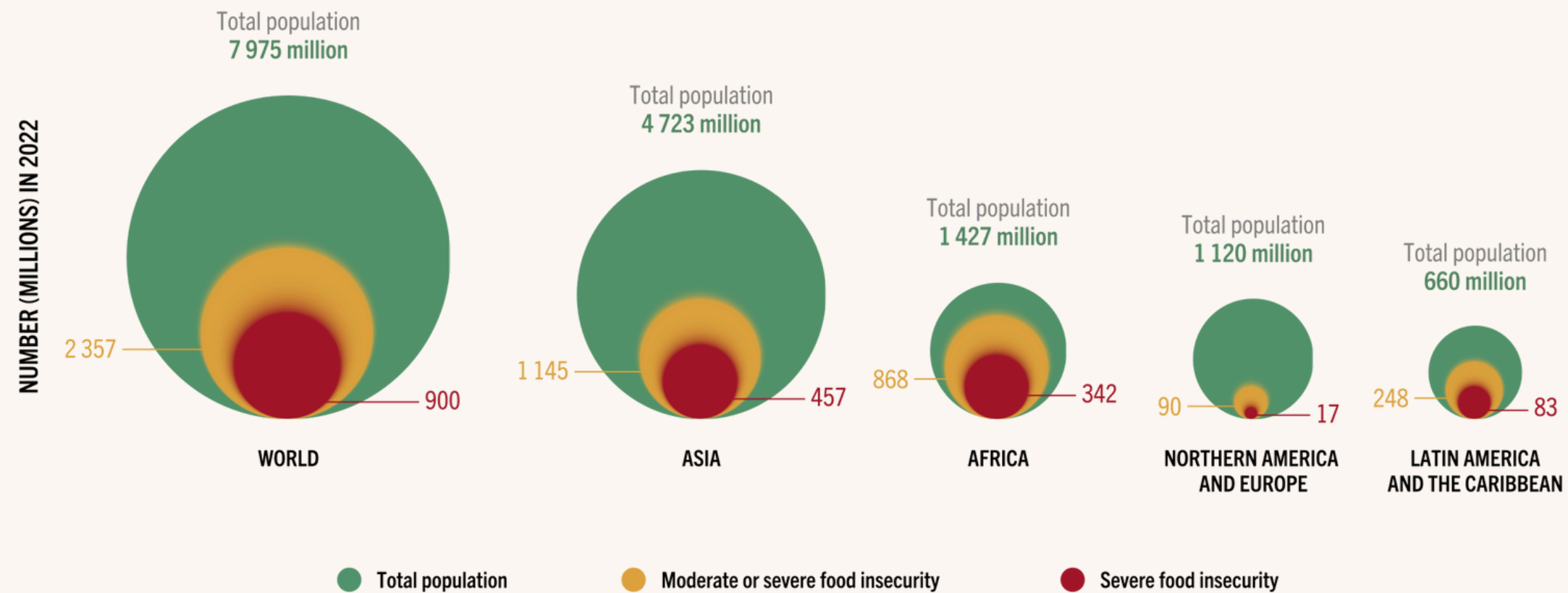
Brak bezpieczeństwa

Ograniczony lub
niepewny dostęp do
odpowiedniej żywności

10%

populacji jest niedożywiona

THE CONCENTRATION AND DISTRIBUTION OF FOOD INSECURITY BY SEVERITY DIFFER GREATLY ACROSS THE REGIONS OF THE WORLD

SOURCE: FAO. 2023. FAOSTAT: Suite of Food Security Indicators. In: FAO. [Cited 12 July 2023]. www.fao.org/faostat/en/#data/FS

Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa

Prawo do żywności

- Uznane w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka ONZ (1948)
- Formalnie przyjęte w 1996 roku, podkreślając prawo do odpowiedniej żywności

„Żywność nie powinna być używana jako instrument nacisku politycznego i ekonomicznego.”

- Ponad 40 krajów ma to prawo zapisane w swoich konstytucjach.

Obecne wyzwania związane z bezpieczeństwem żywnościowym

01. Konflikty

**02. Katastrofy
naturalne**
Zmiany klimatyczne

**03. Nierówności
ekonomiczne
i ubóstwo**

Bezpieczeństwo żywnościowe jest zależne od działań podejmowanych na każdym etapie łańcucha dostaw

- dostawcy środków rolniczych,
- rolnictwo,
- dystrybucja,
- przetwórstwo,
- przechowywanie,
- handel (hurtowy, detaliczny, zagraniczny),
- gastronomia,
- konsumpcja.

Lokalne systemy żywnościowe

- Uprawa
- Przetwarzanie i pakowanie
- Konsumpcja

-
- Podnoszenie świadomości
  - Zaangażowanie lokalnych interesariuszy
  - Programy edukacyjne i informacyjne

Urban Growers Collective

- Zapewnia szkolenia i edukację w zakresie rolnictwa miejskiego i systemów żywnościowych; oraz doświadczenia w budowaniu umiejętności, miejsc pracy i możliwości ekonomicznych dla młodzieży.
- Fresh Moves Mobile Market - dostarczanie żywności osobom potrzebującym
- Ta inicjatywa wspiera rolnictwo lokalne i redukuje marnowanie żywności poprzez dystrybucję niesprzedanych produktów, które inaczej zostałyby wyrzucone.

Food Recovery Network

- Zbieranie nadwyżek żywności od firm/szkół
- Dostarczanie do schronisk i banków żywności
- Redukcja marnowania żywności i karmienie głodnych

Wpływ przedsiębiorstw społecznych na bezpieczeństwo żywnościowe

- Wzmacnianie lokalnych społeczności
- Promowanie zrównoważonych praktyk rolniczych
- Zwiększanie możliwości ekonomicznych
- Budowanie odpornych systemów żywnościowych

Wnioski i refleksje

- Zapewnienie dostępności, dostępu, wykorzystania i stabilności jest kluczowe
- Wymagana jest współpraca, aby sprostać wyzwaniom związanym z bezpieczeństwem żywnościowym

Dziękuję za uwagę

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej, aby pobrać nasz darmowy podręcznik oraz skorzystać z kursu online na naszej platformie e-learningowej.

 <https://socenter.eu/>

 SocEnter – Development of social entrepreneurship

Ten projekt jest finansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej. Unia Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.